

Analiza potrzeb lokalnego rynku pracy w okresie styczeń 2021 – grudzień 2021

Bezrobocie rejestrowane na lokalnym rynku pracy

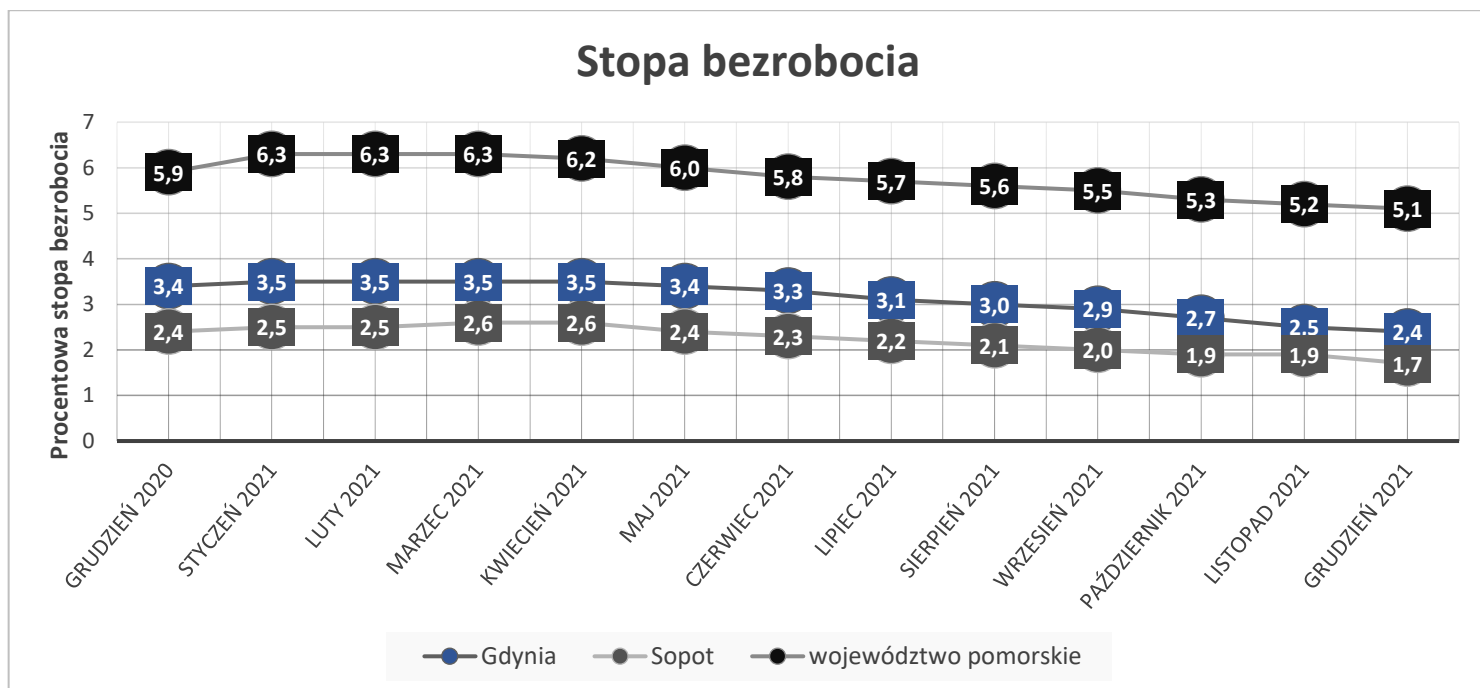
1. Poziom, stopa i dynamika bezrobocia

Stopa bezrobocia na koniec 2021 roku wynosiła 2,4% dla Gdyni, a 1,7% dla Sopotu (województwo 5,1%, dla kraju 5,4%). Dla porównania, na koniec grudnia 2020 roku stopa bezrobocia dla województwa pomorskiego wynosiła 5,9%. W Gdyni i Sopocie odnotowano odpowiednio 3,4% i 2,4%. Porównując poniższe dane należy zwrócić uwagę na spadek stopy bezrobocia. W Gdyni w pierwszej połowie roku kalendarzowego średni miesięczny spadek wynosił 0,1 punktu procentowego, za to w drugiej połowie roku wyniósł 0,2 punktu procentowego. W ciągu całego roku (tj. od grudnia 2020) spadek stopy bezrobocia wyniósł 1,0 punkt procentowy. W Sopocie w pierwszej połowie roku kalendarzowego można było dostrzec wzrost stopy bezrobocia, który średnio miesięcznie wzrósł o 0,1 punktu procentowego. Natomiast w drugiej połowie roku nastąpił spadek stopy procentowej bezrobocia, który wyniósł miesięcznie średnio 0,1 punktu procentowego. W ciągu całego roku (tj. od grudnia 2020) odnotowano spadek o 0,7 punktu procentowego. Spadek stopy wynikał ze zmniejszenia restrykcji pandemicznych. Wiele firm wznowiło swoje działalności i zaczęło na nowo zatrudniać pracowników. Masowe szczepienia Polaków na COVID-19 zwiększyło odporność społeczną, która dała szansę na normalizację na rynku pracy. Duże wsparcie przedsiębiorcom dała pomoc udzielana w ramach Tarczy Antykryzysowej. W 2021 roku udzieliliśmy wsparcia w zakresie wypłat dotacji branżowych, pożyczek dla mikroprzedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych, dofinansowań części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych oraz dofinansowań części kosztów wynagrodzeń pracowników i należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców. Na zadania z Tarczy Antykryzysowej wypłacono 42 921 503,55 zł ze środków rezerwy ministra oraz EFS. Całe przedsięwzięcie przyczyniło się do stabilizacji na rynku pracy.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w Gdyni, Sopocie oraz województwie pomorskim, w okresie od grudnia 2020 r. do grudnia 2021 r.

	Gdynia	Sopot	Woj. pomorskie
Grudzień 2020	3,4%	2,4%	5,9%
Styczeń 2021	3,5%	2,5%	6,3%
Luty 2021	3,5%	2,5%	6,3%
Marzec 2021	3,5%	2,6%	6,3%
Kwiecień 2021	3,5%	2,6%	6,2%
Maj 2021	3,4%	2,4%	6,0%
Czerwiec 2021	3,3%	2,3%	5,8%
Lipiec 2021	3,1%	2,2%	5,7%
Sierpień 2021	3,0%	2,1%	5,6%
Wrzesień 2021	2,9%	2,0%	5,5%
Październik 2021	2,7%	1,9%	5,3%
Listopad 2021	2,5%	1,9%	5,2%
Grudzień 2021	2,4%	1,7%	5,1%

Wykres 1. Stopa bezrobocia

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni według stanu na 31.12.2021 roku zarejestrowanych było 2983 bezrobotnych. W porównaniu do 31.12.2020 roku liczba zarejestrowanych zmalała o 1364 osób.

2. Struktura osób bezrobotnych wg poszczególnych kategorii

Cechą charakterystyczną gdyńskiego i sopockiego rynku pracy jest znaczny udział procentowy kobiet wśród ogółu bezrobotnych. Na koniec 2021 roku wynosił on 56% i spadł o 2 punkty procentowe w porównaniu z 2020 rokiem. Wśród zarejestrowanych kobiet 23,3% stanowią te, które posiadają co najmniej 1 dziecko do lat 6. Choć obserwujemy spadek tego wskaźnika względem roku poprzedniego to do jednej z głównych przyczyn bierności zawodowej wśród kobiet należą przede wszystkim obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu i wychowywaniem dzieci. Dodatkowym czynnikiem nieaktywności kobiet może być przejście najmłodszych dzieci z nauczania tradycyjnego na naukę zdalną, zamknięcie przedszkoli i żłobków ze względu na zakażenie wirusem SARS-CoV-2, a także kwarantanny co skutkowało koniecznością zapewnienia dzieciom opieki w domu. Na podjęcie decyzji o dłuższym pozostaniu w bezrobociu wpływa także polityka społeczna związana z wypłatą dodatkowych świadczeń uzależniona od liczby posiadanych dzieci. Niedostateczna aktywność społeczna i zawodowa ze strony kobiet w okresie urlopów macierzyńskich i wychowawczych powoduje ich dezaktywację zawodową. Kobiety muszą zmierzyć się z problemami związanymi z zapewnieniem dziecku opieki oraz przeorganizowaniem swojego życia rodzinnego. Ograniczona ilość wolnych miejsc w placówkach publicznych oraz wzrost kosztów w placówkach prywatnych powoduje u kobiet wzmożoną selekcję miejsc pracy ze względu na zarobki i wymiar etatu. Wsparcie motywacyjne, pomoc w orientacji na rynku pracy i zapewnienie opieki nad dziećmi, a także utrzymanie zatrudnienia w nieprzewidzianych sytuacjach rodzinnych są dla pracowników ważnymi czynnikami podtrzymującymi chęć podjęcia lub pozostania w zatrudnieniu.

Wspieranie kobiet, w szczególności matek powracających na rynek pracy, jest ważnym elementem walki z bezrobociem oraz wyrównywaniem szans kobiet na rynku pracy. Szczególne znaczenie w tym procesie mają spotkania doradcze oraz motywacyjne nastawione na pomoc w rozwiązywaniu ich problemów i aktywnym działaniu na rynku pracy.

Tabela 2. Udział kobiet wśród osób bezrobotnych

	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2021
Liczba kobiet zarejestrowanych w PUP	2 378	1 667
Liczba mężczyzn zarejestrowanych w PUP	1 969	1 316
Udział procentowy kobiet wśród bezrobotnych	54%	56%

Analizując strukturę wieku osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni na przestrzeni 2021 roku można zauważyć, że najwięcej osób znajdowało się w przedziale wiekowym 35-44 lata. Wg stanu na 31.12.2021 roku stanowili oni 29,2% ogółu bezrobotnych. Spadek udziału bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych odnotowano tylko w przypadku osób w wieku 18-24 lata.

Tabela 3. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Gdynia wg wieku

Wiek	Stan na 31.12.2020	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych	Stan na 31.12.2021	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych
18-24	358	8,2%	187	6,3%
25-34	1 208	27,8%	695	23,3%
35-44	1 215	27,9%	872	29,2%
45-54	915	21%	696	23,3%
55-59	402	9,2%	334	11,2%
powyżej 60	249	5,7%	199	6,7%
Ogółem	4 347	100%	2 983	100%

Ze względu na poziom wykształcenia, na koniec 2021 roku najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym (największa ilość osób była z wykształceniem wyższym ekonomicznym). Osoby te stanowiły 32,0% ogółu osób zarejestrowanych. Jest to nieznaczny spadek w porównaniu z poprzednim rokiem (o 0,4%). Najliczniejszą grupą wśród osób z wyższym wykształceniem są kobiety. Kolejną liczną grupą z wyższym wykształceniem są osoby długotrwale bezrobotne, czyli pozostające bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Osoby z wyższym wykształceniem preferują prace biurowe, na które pracodawcy w 2021 roku rzadko składali oferty pracy (ok. 12% wszystkich ofert pracy). Natomiast oferty, które były dostępne, wielokrotnie określały, aby kandydaci nie tylko posiadali wykształcenie wyższe odpowiednie do wymaganego stanowiska, ale również doświadczenie i konkretne umiejętności. Bezrobotni z wyższym wykształceniem w dużym stopniu są po kierunkach niedopasowanych do obecnego zapotrzebowania na rynku pracy. Brak znajomości realiów rynku pracy powoduje, że kończą kierunki, po których nie znajdują zatrudnienia lub zatrudniają się w branżach o innych kwalifikacjach albo poniżej swoich kwalifikacji.

Od kilku lat odsetek osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym utrzymuje się na stałym poziomie. W porównaniu z 2020 rokiem nieznacznie wzrósł odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1,5%) oraz gimnazjalnym (poniżej 0,7%).

Tabela 4. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Gdynia wg wykształcenia

Wykształcenie	Stan na 31.12.2020	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych	Stan na 31.12.2021	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych
Wyższe	1407	32,4%	955	32,0%
Policealne i średnie zawodowe	929	21,4%	678	22,7%
Średnie ogólnokształcące	668	15,4%	423	14,2%
Zasadnicze zawodowe	533	12,3%	411	13,8%
Gimnazjalne i poniżej	810	16,6%	516	17,3%

Doświadczenie zawodowe jest szczególnie istotnym kryterium wyboru pracownika. Jego brak jest dużym problemem dla osób wchodzących na rynek pracy. Pracodawcy są bardzo wymagający i pomimo posiadania przez osobę bezrobotną oczekiwanego wykształcenia, poszukują osób mających doświadczenie w zawodzie. Osoby z doświadczeniem są atutem dla firmy, ponieważ poprzednie zatrudnienia umożliwiają pracownikowi „wejść” na stanowisko bez wcześniejszego przeszkolenia. Tacy pracownicy wykorzystują swoje doświadczenia, aby aktywnie działać w firmie, a sam pracodawca dzięki wiedzy pracownika jest w stanie ulepszyć procesy i działania firmy lub nawet je poszerzyć o dodatkowe zadania.

Na koniec 2021 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby bezrobotne ze stażem pracy do 1 roku.

Osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat oraz osoby bezrobotne bez stażu pracy stanowią najmniej liczne grupy wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek udziału procentowego osób ze stażem 1 – 5 lat, bez stażu oraz do jednego roku stażu.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych według stażu pracy

Staż pracy w latach	Stan na 31.12.2020	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych	Stan na 31.12.2021	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych
Do 1 roku	1036	23,8%	706	23,7%
1-5	999	23,0%	665	22,3%
5-10	678	15,6%	480	16,1%
10-20	703	16,2%	520	17,4%
20-30	393	9,1%	290	9,7%
30 i więcej	132	3%	96	3,2%
Bez stażu	406	9,3%	226	7,6%
Ogółem	4347	100%	2983	100%

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie. Decyduje nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale może doprowadzić do dysfunkcji społecznych. Wydłużający się okres posiadania statusu osoby bezrobotnej zmniejsza szansę na podjęcie zatrudnienia. Pracodawcy często postrzegają takich kandydatów poprzez pryzmat stereotypu osób o zredukowanych kompetencjach zawodowych. Najmniej liczną grupę wg stanu na 31 grudnia 2021 roku stanowiły osoby pozostające bez pracy krócej niż 1 miesiąc. Osoby te dzięki własnej aktywności oraz szybkim działaniom Urzędu Pracy nie pozostają długo w ewidencji osób bezrobotnych, podejmują pracę lub korzystają z innych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

W 2020 roku ogólny lockdown, częste kwarantanny i nauka zdalna spowodowały wejście bezrobotnych w statystyczny stan długotrwałego bezrobocia, która jest najliczniejszą grupą osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie Pracy często doświadczały wątpliwości związanych z podjęciem zatrudnienia w czasie pandemii. Ten strach i niepewność powodowały obniżenie motywacji w staraniach do podjęcia pracy. A im dłuższy był okres bez zatrudnienia, tym trudniej osobie bezrobotnej było wrócić na rynek pracy. Demotywacja była też spowodowana nieudanymi próbami podjęcia pracy co sprawiało, że aktywność tych osób w poszukiwaniach zatrudnienia malała. Kwalifikacje osób długotrwale bezrobotnych z upływem czasu ulegają przedawnieniu, a doświadczenie zawodowe traci na ważności.

Dodatkowym czynnikiem był również brak odporności zdrowotnej. Zdarzało się, że osoby, które nie miały odporności organizmu na wirusa SARS-CoV-2 uzyskane przez szczepienie lub przejście choroby obawiały się wszelkich kontaktów społecznych. Najczęściej szukały zatrudnienia na stanowiska zdalne, jednak nie wszyscy pracodawcy byli w stanie zapewnić możliwość takiej pracy, co zwykle kończyło jakiejkolwiek negocjacje z potencjalnymi pracownikami.

Bezrobotni, którzy stracili pracę ze względu na likwidację zakładu pracy podczas pandemii, najczęściej byli wieloletnimi pracownikami tych firm. Sytuacja, w jakiej się znaleźli spowodowała, że nie mogli odnaleźć się na rynku pracy. Nie mieli wiedzy, w jaki sposób przeprowadzane są rekrutacje do firm, jakie jest zapotrzebowanie na rynku pracy, a nawet jak mogą poszukiwać ofert pracy i zgłaszać swoją kandydaturę.

Doradcy zawodowi z Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni z powodu zwiększenia liczby osób długotrwale bezrobotnych organizowali indywidualne spotkania doradcze oraz warsztaty na temat sposobów skutecznej rozmowy kwalifikacyjnej. Klienci mogli uzyskać wsparcie w tworzeniu dokumentów aplikacyjnych, zdobyć wiedzę o sposobach poszukiwania pracy oraz wirtualnemu nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy

Czas pozostawania bez pracy	Stan na 31.12.2020	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych	Stan na 31.12.2021	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych
Do 1 m-ca	376	8,6%	346	11,6%
1-3 m-cy	998	22,9%	601	20,1%
3-6 m-cy	716	16,6%	410	13,7%
6-12 m-cy	1178	27,1%	468	15,7%
12-24 m-cy	685	15,8%	649	21,8%
Powyżej 24 m-cy	394	9%	509	17,1%
Ogółem	4347	100%	2983	100%

Osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy to osoby, które ze względu na szczególne uwarunkowania mają znaczne problemy z wyjściem ze stanu bezrobocia, są to:

- osoby bezrobotne do 30 roku życia,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- osoby bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- osoby bezrobotne niepełnosprawne.

Na koniec 2021 roku w rejestrze PUP w Gdyni osób długotrwale bezrobotnych, czyli bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, było 1398. Stanowiło to 46,9% ogółu liczby zarejestrowanych osób. W porównaniu z 2020 rokiem nastąpił wzrost o 13,7 punktu procentowego. Jest to najliczniejsza grupa wśród

osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród długotrwale bezrobotnych więcej było kobiet niż mężczyzn - 610 mężczyzn, 788 kobiet.

W obecnych czasach trudności z odnalezieniem się na współczesnym rynku pracy ma wielu bezrobotnych, w dużym stopniu jest to grupa osób w wieku powyżej 50 roku życia. W 2021 roku w rejestrze Urzędu Pracy w Gdyni było 860 osób znajdujących się w tej grupie wiekowej, stanowiły one 28,8% osób zarejestrowanych (nastąpił wzrost o 5,1 punktów procentowych). Sytuacja na rynku pracy osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia jest o tyle trudna, ponieważ wciąż jest postrzegana stereotypowo zarówno przez pracodawców jak i przez nich samych. Pracodawcy uważają, że grupa ta nie jest zainteresowana podnoszeniem kwalifikacji czy też pracuje wolniej, mniej wydajnie. Opinie te są w dużej mierze niesprawiedliwe. Pracownicy 50+ najczęściej chętnie podejmują się nauki, nie boją się nowych wyzwań i interesują ich liczne szkolenia. Posiadają szerokie doświadczenie zawodowe i umiejętności. Niejednokrotnie lepiej, radzą sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami niż młodszy pracownicy oraz cenią sobie stabilność zatrudnienia. Dodatkowym atutem pracownika 50+ jest jego dyspozycyjność. Znaczną trudnością w aktywizacji zawodowej osób 50+ jest ich brak wiary w swoje możliwości konkurowania ze znacznie młodszymi kandydatami do pracy. Osoby te najczęściej nie zdają sobie sprawy ze swoich atutów w wielu kryteriach zawodowych.

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy takie jak osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia również stanowiły znaczny procent bezrobotnych: na koniec 2021 roku – 463 osób, tj. 15,5% ogółu bezrobotnych. W grupie tej zdecydowaną większość stanowiły kobiety – 397 osób. W porównaniu z 2020 rokiem liczba osób znajdujących się w tej grupie zmalała o 228 osób. Korzystnie wpłynął na to fakt, że znaleźli się pracodawcy chętni do zatrudnienia pracowników na stanowiska zdalne – prace wykonywane po za biurem firmy. Również pozytywnym aspektem była zwiększona ilość osób chętnych do założenia własnej działalności gospodarczej, wśród których znalazły się osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Na koniec 2021 roku dużą grupą bezrobotnych były osoby do 30 roku życia - 507 osób, co stanowiło 17% zarejestrowanych osób. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano spadek udziału osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Czas epidemii spowodował, że od przyszłych pracowników niejednokrotnie wymaga się uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych, nowoczesnych umiejętności i kompetencji takich jak elastyczność poznawcza, zdolności negocjacyjne czy kompetencje międzykulturowe. Dodatkowo zmienił się tryb pracy. Wielokrotnie zalecało się wykonywanie pracy zdalnie, co wymaga dostosowania umiejętności, zapewnienia odpowiednich warunków technicznych miejsca pracy. W takich warunkach najlepiej odnajdują się osoby poniżej 30 r.ż. Aby przeciwdziałać bezrobociu wśród osób młodych Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni prowadził punkt konsultacyjny Gdyńscy Doradcy Kariery, w ramach którego

młodzież ucząca się oraz ich rodzice mogli skorzystać z pomocy doradcy zawodowego. Działania w tym zakresie wspierały młode osoby w podejmowaniu trafnych wyborów edukacyjnych i zawodowych jeszcze w trakcie nauki. Dopasowany do potrzeb lokalnego rynku pracy kierunek kształcenia pozwoli młodym ludziom podjąć pracę zgodnie z wyuczonym zawodem, co może spowodować zmniejszenie stopy bezrobocia w grupie osób poniżej 30 r.ż..

Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najniższy udział miały osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności, które na koniec 2021 roku stanowiły 10,4% ogółu zarejestrowanych (311 osób, w tym 151 kobiet). Niestety bariery uniemożliwiające im podjęcie pracy były często zdecydowanie poważniejsze niż w przypadku pozostałych grup bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 7. Analizowane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zarejestrowanych w PUP Gdynia

Kategoria bezrobotnych	Stan na 31.12.2020 ogółem	Stan na 31.12.2020 kobiety	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych	Stan na 31.12.2021 ogółem	Stan na 31.12.2021 kobiety	Stosunek % do ogółu zarejestrowanych
Do 30 roku życia	955	556	22,0	507	313	17,0
Długotrwale bezrobotni	1444	861	33,2	1398	788	46,9
Powyżej 50 roku życia	1030	388	23,7	860	340	28,8
Posiadające, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia	691	591	15,9	463	389	15,5
Niepełnosprawni	355	155	8,2	311	151	10,4

3. Nadwyżki i deficyty zawodowe na rynku pracy w Gdyni i Sopocie

Na rynku pracy można zauważyć mniej lub bardziej atrakcyjne zawody. Różnica w popycie na konkretne zawody jest zależna od sytuacji gospodarczej, światowej i społecznej.

W Gdyni i Sopocie jest duże zapotrzebowanie na rynku pracy na stanowiska związane z branżą IT (tj. testerzy, programiści, operatorzy systemów informatycznych). Brak odpowiednich kandydatów posiadających doświadczenie, kwalifikacje oraz umiejętności jest główną przyczyną deficytu zawodowego. Ponadto zawody informatyczne, z uwagi na postępujący rozwój technologiczny, wymagają ciągłego poznawania nowych rozwiązań, technologii, czy zdobywanie nowej wiedzy. Znaczący wpływ na zapotrzebowanie w zawodach związanych z elektroniką, telekomunikacją i informatyką miała pandemia COVID-19, która wymusiła przeniesienie nauki, pracy, a także części codziennego życia do strefy on-line.

Spotęgowana sytuacja epidemiologiczna wywołała niedobór pracowników w branży medyczno-opiekuńczej. Dotyczy to głównie lekarzy, pielęgniarek, ratowników medycznych, ale także opiekunów osób starszych lub niepełnosprawnych. Ponadto w zawodach medycznych zauważalny był efekt pandemii wirusa SARS-CoV-19, który wywołał braki kadrowe, ponieważ zdecydowanie więcej osób potrzebowało leczenia i specjalistycznej opieki. Jako przyczynę deficytu wśród pracowników w zawodzie lekarza można uznać: długi i trudny proces kształcenia, wyjazdy kadry do pracy za granicę oraz zatrudnienie w kilku miejscach jednocześnie, trudne warunki pracy, a także obciążenie dużą liczbą pacjentów. Do deficytu pielęgniarek przyczyniła się duża odpowiedzialność, wymóg posiadania wykształcenia wyższego oraz brak napływu młodej kadry do zawodu. Niedostateczna liczba osób zatrudnionych widoczna była również wśród ratowników medycznych. Wynika to z braku chętnych do podjęcia zatrudnienia ze względu na ogromne obciążenie psychofizyczne oraz duże niebezpieczeństwo w wykonywanym zawodzie.

Wprowadzone obostrzenia związane z pandemią koronawirusa, m.in. zamknięcie galerii handlowych, wymusiły na społeczeństwie zmianę przyzwyczajeń, które przyczyniły się do zwiększenia ilości zakupów przez Internet. Dlatego w Gdyni i Sopocie w 2021 r. widoczne było duże zapotrzebowanie na zawody z branży transportowo - spedycyjnej.

Wskazywaną przyczyną deficytu kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych był brak kandydatów posiadających uprawnienia, a ich zdobycie wymagało dużego nakładu finansowego. Dodatkowo jest to praca odpowiedzialna, niebezpieczna i wiąże się z częstymi wyjazdami na terenie całej Polski oraz za granicę.

Z powodu niewystarczającego poziomu znajomości języków obcych oraz braku pożądanego przez pracodawców doświadczenia w zawodzie spedytora i logistyka widoczne były braki kadrowe na rynku pracy w Gdyni i Sopocie. Równocześnie praca w zawodzie jest obciążona stresem oraz odbywa się pod dużą presją czasu. Nastąpiło również zwiększenie zapotrzebowania na magazynierów. Głównym powodem deficytu jest konieczność ukończenia szkolenia oraz

posiadania uprawnień na wózki widłowe lub sztaplarki, co stanowi duże obciążenie finansowe potencjalnych pracowników. Natomiast wynagrodzenie na wspomnianym stanowisku jest niewspółmierne do ponoszonej odpowiedzialności. Praca na stanowisku magazyniera jest ciężka i odbywa się w systemie zmianowym. Wielokrotnie pracownicy napotykają problemy z dojazdem do miejsca pracy, ponieważ zakłady są zlokalizowane najczęściej na obrzeżach miast, gdzie komunikacja miejska jest ograniczona lub nie ma jej wcale.

Branża budowlana również była objęta deficytem zawodowym. Można było zauważyć braki kadrowe wśród: pracowników budowlanych, murarzy i tynkarzy, pracowników robót remontowo-wykończeniowych. Najczęściej wskazywaną przyczyną był brak doświadczenia zawodowego oraz brak chęci do podjęcia pracy z uwagi na oferowane warunki. Praca w zawodach budowlanych jest ciężka. Pracodawcy wymagają wielozadaniowości przy mało atrakcyjnym wynagrodzeniu. Wielu ekspertów i doświadczonych pracowników wyjeżdża do pracy za granicę w związku z oferowanym tam wyższym wynagrodzeniem.

W rejonie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni występuje duże zapotrzebowanie na specjalistów branży finansowej. Braki kadrowe głównie dotyczą pracowników ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych. Tacy pracownicy poszukiwani są głównie przez pracodawców działający w branży BPO/SSC.

Poza zawodami deficytowymi również na rynku pracy są zawody podażowe. W rejonie Gdyni i Sopotu znajduje się duży procent osób z wykształceniem i doświadczeniem socjologicznym oraz specjaliści ds. badań społeczno - ekonomicznych. Do pracodawców w dużych ilościach zgłaszają się osoby z wykształceniem m.in.: chemicznym, meteorologicznym, geologicznym, geograficznym, biologicznym, biotechnologicznym, biochemicznym, filozoficznym, historycznym, politologicznym i kulturoznawczym, które nie zawsze dają gwarancję zatrudnienia bezpośrednio po ukończeniu studiów. Absolwenci szkół średnich potrzebują pomocy w zdefiniowaniu ścieżki zawodowej, tj. wyboru kierunku kształcenia oraz ewentualnego zawodu. Spotkania z doradcą zawodowym na etapie szkoły średniej dają szansę na dopasowanie odpowiedniego kierunku kształcenia do aktualnych wymogów rynku pracy.

4. Podsumowanie

Dane statystyczne obrazujące sytuację lokalnego rynku pracy wskazują, że 2021 r. zakończył się spadkiem stopy bezrobocia. W porównaniu z 2020 r. zanotowano pozytywne zjawisko w postaci znacznego odpływu osób bezrobotnych z rejestru Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni z powodu podjęcia zatrudnienia. Sytuacja na lokalnym rynku pracy z końcem 2021 r. była zdecydowanie lepsza niż w jego początku. Jednak pomimo większego popytu na pracowników i wzmożonej aktywności gospodarczej przedsiębiorców poziom bezrobocia nie powrócił do poziomu poprzedzającego pandemię koronawirusa.

Analizując dane dotyczące struktury bezrobocia wyróżnić możemy następujące trendy:

1. Stały spadek stopy bezrobocia średnio o 0,1 punktu procentowego miesięcznie, co zaskutkowało ogólnym spadkiem stopy bezrobocia w stosunku do 2020 roku.
2. Razem z ogólnym spadkiem liczby bezrobotnych na przestrzeni ostatniego roku spadła również liczba osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Różnica wynosi 5 punktów procentowych. Pracownicy w tym wieku szybko reagowali na zmiany na rynku pracy oraz potrafili dostosować się do nowego trybu pracy podczas trwającej pandemii koronawirusa.
3. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do poprzednich lat. Jest to kluczowa grupa, która wymaga wzmożonej pomocy w powrocie na rynek pracy. Przez narzucone obostrzenia trudniej jest znaleźć im zatrudnienie, a coraz dłuższy czas pozostawania bez pracy wpływa na nich demotywująco.
4. Wzrost bezrobocia wśród osób powyżej 50 r.ż. Grupa ta traktowana jest stereotypowo, jako osoby niepotrafiące dostosować się do wymogów aktualnego rynku pracy.

Osoby długotrwale bezrobotne, osoby do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia są ogromnym potencjałem niezagospodarowanego zasobu kadr, istotnego dla rozwoju lokalnej strefy biznesu. Wielu z nich posiada doświadczenie, kwalifikacje, umiejętności oraz pomysły, które mogłyby być wsparciem dla lokalnych przedsiębiorców. Niezbędne jest zatem podjęcie przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni działań mających na celu pozyskanie jak największej ilości ofert subsydiowanych.

Niestety często wysokie wykształcenie czy wieloletnie doświadczenie zawodowe nie dają gwarancji zatrudnienia. Bycie konkurencyjnym na rynku pracy wymaga nieustannego doskonalenia – pogłębiania swojej wiedzy zarówno teoretycznej, jak i praktycznej. Pracodawcy w dobie kryzysu wymagają od swoich pracowników elastycznego podejścia do pracy oraz szybkiego adoptowania się do zmian. Z przedstawionej analizy wynika, że stałym i głównym problemem osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni jest właśnie niedopasowanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych do wymagań rynku. Niejednokrotnie konieczna jest wręcz zmiana zawodu i całkowite przekwalifikowanie.

W czasach kryzysu gospodarczego ważne jest, aby osoby tracące zatrudnienie i pozostające bez pracy miały możliwość przekwalifikowania się i zmiany kierunku planów zawodowych. W obliczu nowych wyzwań kluczowym działaniem powinno być wypracowanie nowych rozwiązań problemów niedopasowania kadr do zmieniających się potrzeb lokalnych przedsiębiorców. Niezbędne jest zatem podjęcie przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni działań mających na celu wsparcie osób bezrobotnych, poprzez objęcie ich szkoleniami indywidualnymi oraz grupowymi podwyższającymi kwalifikacje. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni działa na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości poprzez udzielanie osobom bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz umożliwia trójmiejskim przedsiębiorcom zatrudnienie pracowników w ramach prac interwencyjnych.